

Warszawa, 1 lipca 2024 r.

STANOWISKO SEMINARIUM ENERGETYCZNEGO COLLEGIUM CIVITAS W KWESTII POLITYKI ENERGETYCZNEJ RZĄDU DONALDA TUSKA

Jesteśmy grupą ekspertów praktyków i naukowców związanych z branżą energetyczną. Od roku 2015 analizujemy proces transformacji energetycznej w Polsce. Wyniki naszych prac, publikowanych w czasopiśmie „Energetyka-społeczeństwo-polityka” wskazują na narastanie zagrożeń dla polskiej gospodarki, związanych z bardzo niskim poziomem inwestycji.

W roku 2022 ogólne nakłady inwestycyjne w przemyśle wyniosły 137 mld zł, a nakłady inwestycyjne na wytwarzanie energii elektrycznej 26,1 mld zł (GUS), w tym inwestycje w fotowoltaikę 18,8 mld zł (IEO). Zarówno w roku 2023, jak też w pierwszej połowie roku 2024 nie odnotowano istotnego wzrostu nowych inwestycji w całej gospodarce. Naszym zdaniem jedną z głównych przyczyn tego jest niekonkurencyjna cena energii elektrycznej. Aktualnie cena energii elektrycznej w polskiej gospodarce należy do najwyższych w Europie.

Równocześnie w polskiej energetyce zauważamy narastanie systemowo niebezpiecznych zjawisk, takich jak: powszechne odmowy przyłączeń OZE do sieci oraz wyłączanie generacji źródeł OZE przyłączonych do sieci. Są to czynniki powodujące wzrost cen energii, a tym samym wpływające na spadek poziomu inwestycji.

Naszym zdaniem pilna i głęboka transformacja polskiej elektroenergetyki jest uwarunkowana realizacją następujących priorytetowych działań:

1. Zmiany w polityce właścicielskiej w energetyce

- Ograniczenie roli państwa w energetyce do funkcji regulacyjnych z jednoczesnym prawnym wzmocnieniem pozycji Prezesa URE.
- Szybkie wydzielenie właścicielskie OSD z grup energetycznych z jednoczesną prywatyzacją tych grup.

2. Zmiany w sposobie zarządzania siecią energetyczną

- Skoncentrowanie funkcji rozwoju i zarządzania pracą całej sieci zamkniętej (sieć 400, 220 i 110kV) w Operatorze Systemu Przesyłowego.
- Przeniesienie wielu funkcji zarządzania energetyką (szczególnie z zakresu średnich i niskich napięć) na poziom regionalny, z uwzględnieniem roli samorządów (Urzędów Marszałkowskich) i inwestorów prywatnych.

3. Zmiany na rynku energii elektrycznej

- Przygotowanie i wdrożenie detalicznego rynku energii elektrycznej.
- Pilne przywrócenie obliwa giełdowego ograniczającego handel wewnątrz grup energetycznych.

4. Zmiany w komunikacji społecznej

- Zatrzymanie wieloletniej propagandy, realizowanej latami ze wsparciem spółek Skarbu Państwa, która doprowadziła do zniekształcenia opinii publicznej w sprawie prawdziwych przyczyn wzrostu kosztów energii.
- Konieczne jest uruchomienie systemu działań informacyjno-komunikacyjnych, adresowanych do szerokich kręgów społeczeństwa w trakcie całego procesu transformacji.

dr hab. Paweł Ruszkowski, prof. CC

Koordynator Seminarium Energetycznego CC

